

26. september 2025

EM2025/36

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Grønland tiltræder Valgfri protokol af 13. december 2006 til konvention om rettigheder for personer med handicap.

(Naalakkersuisoq for Sundhed og Personer med Handicap)

Oversat - Vi takker fra Siumut for Naalakkersuisuts præsentation. Lovforslaget vil vi kommentere således:

Forestil dig, at du gerne vil tale, men ikke kan. At du gerne vil forklare, men ikke har mulighed for det. At du gerne vil gøre dig forståelig, men ikke kan handle. Det er en del af hverdagen for nogle mennesker med handicap. Selvom gruppen af handicappede i vores land ikke er stor, lever de, der ikke kan tale eller forsvare sig selv, skjult i systemet. Samtidig har vi alt for ofte kun hørt stemmerne fra dem, der kan udtrykke sig. Vi har som ansvar i denne sal at ændre dette og handle på det.

Naalakkersuisuts budskab om at styrke handicappedes beskyttelse og rettigheder er et fælles anliggende for os alle. Fællesskabet er vejen til større resultater. Men vi må også være opmærksomme på flere forhold. For eksempel har vi brug for alle, der kan arbejde. Borgere med arbejdsevne skal opkvalificeres, og økonomiske incitamenter skal indgå i dette arbejde. Ellers bliver lovforslaget, uanset hvor smukt det er i sin hensigt, kun et smukt billede uden virkelighed. Vi har set sådanne situationer før, og hvis vi ikke skal gentage dem, må der sættes klare og stærkere krav.

Vi ved, at en fuld organisering af handicappedes rettigheder i Grønland kan koste mange penge, og vi ved også, hvor vanskeligt det er at løfte denne opgave på én gang. Derfor er et tæt samarbejde med kommunerne helt afgørende. Men hvis klagemulighederne skal styrkes, kan vi ikke komme uden om at inddrage de pårørende, som står nærmest de berørte. Samtidig må vi sikre, at de handicappedes talsmand bliver en reel medspiller i denne store opgave. Vores ansvar ser måske lille ud på papiret, men når det skal gøres virkeligt og håndgribeligt, er det ikke en opgave, der kan klares i et snuptag. Som sagt er dette et fælles ansvar, som vi skal løfte sammen.

Det er desværre ikke ukendt, at de berørte borgere og deres familier må kæmpe hårdt for at få hjælp, og at klager kan tage alt for lang tid at få behandlet. Det peger på behovet for en ny organisering. Hvis vi er dygtige nok, må vi forbedre indsatsen helt ud til de berørte borgere – ved at tale med dem, lytte til dem og vise dem vejen. Dette kan kun realiseres, hvis vi afhjælper manglen på medarbejdere i serviceområdet. Derfor må vi tænke bredere og lægge grunden til en løsning.

Det er også vigtigt at fremhæve, at opgaver for handicappede borgere nogle gange går i stå i kommunerne, fordi der mangler personale. Derfor må der skabes en enklere og mere smidig vej, så vi undgår, at mange kræfter spildes unødigt på bureaukratiske barrierer. Det ønsker vi i Siumut kraftigt at opfordre til, at det relevante udvalg arbejder målrettet med.

Fra Siumut giver vi fuld opbakning til Naalakkersuisuts forslag og anbefaler, at det behandles grundigt og ansvarligt i det relevante udvalg.

Anders Olsen
Siumut